

LA FARGA

EN LA VIDA QUOTIDIANA

Quid Prodest

4

Quaresma

FENT CAMÍ CAP A LA PASQUA

La Farga en la vida quotidiana

OBJECTIU GENERAL

Ajudar les persones, comunitats i organismes a prendre consciència del moment que vivim, revifar l'experiència del foc i créixer en l'entusiasme missioner seguint la metodologia de la Farga.

QUID PRODEST - 2011

PATRIS MEI - 2012

CARITAS CHRISTI - 2013

SPIRITUS DOMINI - 2014

OBJECTIUS DE L'ETAPA QUID PRODEST

- Suscitar una actitud d'austeritat i de recerca de la voluntat de Déu en la pròpia vida tenint en compte el moment que cada un està vivint.
- Rellegir amb serenor la pròpia història i discernit-la a la llum de la Paraula de Déu.
- Aprendre a identificar les pròpies ferides per a viure un procés de sanació.
- Recuperar la joia de ser claretià.
- Concretar la recerca d'una nova resposta a la crida de Déu en esperit de conversió, a la llum del *Quid Prodest* claretià.

1 El més important és esperar (Advent)

2 I va habitar entre nosaltres (Nadal)

3 Cridats a ser fills (Temps Ordinari I)

4 **De camí cap a la Pasqua (Quaresma)**

5 La vida nova en Crist (Pasqua)

6 Seguidors del Crist com Claret (Temps Ordinari II)

7 Testimonis enmig del món (Temps Ordinari III)

8 Nascuts per estimar (Temps Ordinari IV)

9 Tot fent camí (Temps Ordinari V)

1. «La portaré al desert i li parlaré al cor» (Os 2,16)

Hem arribat a la Quaresma. Segurament que deu ser el temps litúrgic en el qual ressona amb més força el missatge del *Quid Prodest*: la urgència de mesurar el valor de les coses que estàs vivint i d'eleger el camí encertat. Disposes de quaranta dies per a un discerniment a fons, per posar-te en forma. Al llarg d'aquest temps, tindràs l'oportunitat de fer un diagnòstic del moment en què et trobes i, guiat per la Paraula de Déu, podràs entrar en el desert perquè Déu et parli al cor. Tindràs l'oportunitat de posar nom a les teves temptacions i d'aprendre a afrontar-les (primera setmana). Seràs convidat també a pujar a la muntanya amb Jesús per descobrir que ets un «fill estimat» pel Pare (segona setmana). Com la dona samaritana, sentiràs l'anhel de beure «una altra aigua» i Jesús serà per a tu «l'aigua que salta fins a la vida eterna» (tercera setmana). Amb el cec de naixement podràs identificar les teves cegueses i experimentar que Jesús és la llum que fa que hi vegis (quarta setmana). Finalment, acompa-

nyant Llätzer, Marta i Maria, descobriràs que Jesús, la Vida, et salva de totes les teves morts (cinquena setmana).

Al llarg de la Quaresma la força del *Quid Prodest* et convidarà a elegir l'aigua, la llum i la vida, que és Jesús. Sentiràs que altres propostes i estils de vida, als quals potser has dedicat molta atenció, no toquen el teu cor i, per tant, no aconsegueixen fer-te feliç. Experimentaràs de nou la fascinació única de Jesús i la força renovadora del Baptisme.

Potser també notaràs una forta tensió entre cries contraposades i hauràs de prendre algunes decisions. No tinguis por. Acull la Quaresma d'aquest any com una nova oportunitat. Pots dir-te a tu mateix: «Aquest any no me la deixo perdre». No oblidis que el qui empeny Jesús al desert no és el diable sinó l'Esperit Sant. També a tu t'acompanya l'Esperit Sant en aquesta travessia «perquè el teu peu no ensopegui en cap pedra».

Com en les etapes anteriors, trobaràs en aquest quadern algunes reflexions que t'acompanyaran durant les pròximes setmanes. Medita-les amb calma. Connecta-les amb la teva vida de missioner

claretia. Pren-te també el temps que et calgui per anar fent els exercicis. Al cap i a la fi, no es tracta només de llegir sinó d'agafar amb les mans la pròpia vida. I, sobretot, posa tot l'interès en l'exercici diari de la *lectio divina*. No hi ha res tan il·luminador i saludable com la Paraula de Déu. Potser ja has pogut tastar-ho al llarg dels mesos anteriors. Quan ens obrim a la Paraula amb un cor de nen, la Paraula fa llum als nostres passos i és la claror que il·lumina el camí (cf. Sal 119,105). Si experimentes cansament o avorriment, si sents ganes de substituir-la per altres lectures més «interessants», no oblidis que l'exercici de la *lectio* és sempre un combat, un lloc en el qual es concentren les temptacions. Però també la «tenda de la trobada» amb Déu. En la Paraula és Ell qui et parlarà «cara a cara, com un home parla amb el seu amic» (Ex 33,11).

És probable que altres anys hakis posat l'accent en ajudar els altres a viure la Quaresma. Aquest any, sense oblidar la teva missió pastoral, recorda que tu ets el primer cridat a la conversió. Com a deixeble, aprendràs a acompanyar millor els altres. Deixa't guiar pel camí litúrgic de l'Església i demana el Senyor que et concedeixi la gràcia de reviuere l'experiència *Quid Prodest*, d'escollir el camí que condueix a la vida.

2. «Jesús va emprendre decidit el camí de Jerusalem» (Lc 9,51)

El camí comença en el desert

El desert és el lloc de la primera setmana de Quaresma (cf. **annex II**). Per a nosaltres, no es tracta tant d'un lloc físic com d'un espai simbòlic. Fins i tot la ciutat pot convertir-se en desert: lloc de prova, però també de trobada amb un mateix, amb els altres i amb Déu (cf. **annex III**). Al desert no hi ha indicadors que ens diguin clarament quin camí cal escollir. Sovint hi apareixen diverses possibilitats: la benedicció o la maledicció (cf. Gn 11,26); el camí dels pecadors o el camí dels justos (cf. Sal 11-6); les tendències de la carn o els impulsos de l'Esperit (cf. Rm 8,5-6); en resum, el que porta a la vida o el que condueix a la mort.

Aquesta necessitat d'haver d'eleger un camí entre d'altres, és el nucli de l'experiència *Quid Prodest*. El nostre Fundador la va viure intensament en el desert de la seva pròpia vida. Per una part, es tracta d'una experiència antropològica; és a dir, la necessitat d'optar entre dues formes contraposades d'entendre i viure la pròpia existència: una que condueix a la plenitud i una altra que porta al fracàs. Però és, a més, una experiència teològica: convertir-se a Déu com a Senyor de la vida o centrar-se en els propis interessos. Claret, en el fons, va viure durant tota la seva vida allò que Jesús va viure intensament en el desert (cf. Mt 4,1-11). En aquest sentit, l'experiència *Quid Prodest* ens ajuda a prendre consciència del nostre estat i ens esperona a entrar en un procés de transformació per a assolir la «forma» que Déu somia per a nosaltres.

Les cruïlles del camí de la vida

Recorda que el nom d'aquest nucli està pres d'un verset evangèlic que va jugar un paper decisiu en la vida de Claret: «Quin avantatge en traurà l'home de guanyar el món sencer, si ho paga amb la vida?» (Mt 16,26; Aut 68). Encara que és una cosa de tota la vida, però s'accentua en determinats moments, i esdevé la prova de la fidelitat vocacional. En Claret, pren un relleu especial per la seva significació i freqüència. Es manifesta de manera significativa a les següents cruïlles de la seva vida:

- **A la cruïlla temps-eternitat**, viscuda de manera especial durant la seva infància i joventut. Des de petit «pensava molt en l'eternitat» (Aut 8), i concretament en l'eternitat de l'infern (Aut 11): «Aquesta idea és el ressort del meu zel» (Aut 15, 9, 14). Més endavant, llavors dels desenganys que viu a Barcelona, recorda la sentència de l'evangeli «Quin avantatge...?» llegida «des de molt petit», i que li va causar profunda impressió (Aut 68). Això el porta a donar una nova orientació a la seva vida (cf. Aut 69, 75). És, doncs, un moment fort de conversió.

- **A la cruïlla entre la seguretat familiar i el sacerdoti**. L'any 1820 s'ofereix, per amor, a ser sacerdot: «Humanament no veig cap esperança, però Vós sou tan poderós que, si ho voleu, ho arreglaireu tot» (Aut 40).

- **A la cruïlla entre el prestigi i seguretat del món i l'anonimat i garantia de salvació a la Cartoixa**: «Em féu veure [el meu pare] les esperances tan falagueres que tenia sobre meu... i va pujar de grau la seva pena quan vaig dir-li que em volia fer frare cartoixà» (Aut 77). Eren desigs que «m'havia donat Déu per arrencar-me del món» (Aut 113).

- **A la cruïlla entre la seguretat de la vida parroquial i l'atractiu de les missions estrangeres**: «Sentia un gran desig deixar-la [la parròquia] i anar-me'n a les missions... encara que per això hagués de passar mil treballs i sofrir la mort» (Aut 112). Per mitjà de la Paraula i de l'oració, el Senyor el cridava a predicar (cf. Aut 120): «Vaig consultar el meu viatge i la intenció que em duia a fer-lo... El bon Pare... va encoratjar-me a continuar. Vaig escoltar-lo com un oracle, i vaig emprendre el viatge tot seguit» (Aut 121).

- **A la cruïlla entre la seguretat de la vida parroquial i les missions populars**: «Vaig sortir finalment per predicar contínuament on m'enviés el Prelat, sense fixar enlloc el meu domicili» (Aut 193). «Així sabia que feia la voluntat de Déu i no el meu caprici» (Aut 194).

- **A la cruïlla entre una vocació realitzada com a missioner apostòlic i la condició d'Arquebisbat de Cuba**. En rebre el nomenament per a l'Arquebisbat de Cuba, «vaig quedar com mort» (Aut 491). «Espantat pel nomenament no el vaig voler acceptar» (Aut 495). Després d'un seriós discerniment, l'accepta finalment malgrat la seva repugnància (cf. Aut 496, 498; EC 305, 306).

- **A la cruïlla entre la renúncia davant dels obstacles i la permanència a Cuba**. El 1853 decideix demanar la renúncia, però es queda indiferent, encara que, en cas de poder escollir, elegeix «el més pobre, el més xafogós i dolorós» (EA 538). Un any després ni tan sols pensa en la renúncia (cf. EA 540-543).

- **A la cruïlla entre la seguretat de la vida i l'acceptació de la mort**. Després de l'atemptat d'Holguín escriu al Papa, el qual li dirà que s'hi quedi malgrat el perill (cf. Propòsits 1856: EA 546, 547).

- **A la cruïlla entre ser confessor de la reina i un futur incert**. En aquesta conjuntura viu la tensió entre el seu esperit universal i la forçada fixació a la Cort; entre la fidelitat a la vocació apostòlica i l'allunyament de la política; entre el seu apostolat i la seva vida interior (cf. Aut 614: nota 120).

- **A la cruïlla entre la fidelitat a la reina i la fidelitat al Papa**. Claret escolta les paraules de Jesús: «Antoni, retira't» (Aut 832) i, a través de l'oració, la reflexió i la consulta, realitza un discerniment molt afinat (cf. Aut 833, 952; sobretot, EA 447, 449).

- **A la cruïlla darrera de la mort**: «La terra serà un exili per a mi. Els meus pensaments, afectes i sospirs es dirigiran al Cel» (Propòsits 1870: EA 588). Art per saber ben morir (cf. EA 624, 628).

- **A la cruïlla entre la inseguretat de Fontfreda i la seguretat de Roma**. Ja a Fontfreda, se sent «com a pròfug» i decideix marxar a Roma per a bé de tots (cf. EC II pàg. 1484, 1485).

El procés viscut per Sant Antoni Maria Claret és personal i intransferible, però conté línies de fons que il·luminen la manera d'afrontar les cruïlles dels qui hem rebut el seu mateix do de gràcia.

- La vida de Claret presenta molts canvis de direcció. Cadascun implica per a ell una ruptura, però sempre en funció d'una continuïtat: la **fidelitat a la voluntat de Déu**.
- D'aquí neix la disponibilitat claretiana, que no té res a veure amb la inconstància ni amb la improvisació i, sí, amb la perseverança i el discerniment. Aquesta actitud el fa viure constant sempre en **revisió i renovació permanents**.
- Per descobrir la voluntat de Déu, Claret recorre a l'**oració**, es deixa il·luminar per la **vida dels sants** (cf. Aut 241, 259) i, sobretot, en moments més significatius, dóna una gran importància a la **consulta** i a la **direcció espiritual** (cf. Aut 81, 488, 496).

- Alhora va prenent consciència que **tot és obra de la gràcia**: Déu l'ajuda quan ha de prendre decisions difícils (cf. Aut 113, 112) o li fa sentir disgust perquè no posi la seva afecció en les grandeses (cf. Aut 622), o el deslliura dels mals perquè es preocupi de la seva major glòria i de la salvació de les ànimes (cf. Aut 751).
- La seva resposta a la gràcia li fa veure **noves exigències** i el porta a opcions cada vegada més radicals: despreniment dels béns materials (cf. Aut 359, 360), acceptació de treballs i tribulacions.

Probablement, quan tu contemples el camí de la teva vida, t'adones que has viscut també algunes cruïlles; és a dir, moments en els quals es presentaven davant teu diversos camins i n'has hagut d'escollir un. El següent exercici t'ajudarà a explorar-ne algunes i, amb això et podràs conèixer més bé.

Exercici 1: Les meves cruïlles

Nota: Aquest exercici et pot ocupar força temps. Vol serenor. No cal que ho facis tot d'un cop. Potser el dia més adequat fóra el dia de recés de la comunitat. El que importa és dedicar-hi l'atenció que es mereix perquè et pugui resultar útil en el procés de conèixer-te millor tu mateix.

1. Obro el meu quadern de treball. Començo un nou full. Escric com a títol la paraula **CRUÏLLES**. Anoto també la data del dia en què començo l'exercici.
2. En aquest exercici **considero la meva vida com un camí** que va començar quan jo vaig néixer i que ha arribat fins al meu Present. Hi hagué moments en què vaig poder escollir un camí diferent del que vaig escollir (per exemple: podia haver estat advocat o pagès en comptes de religiós, indi o espanyol en comptes d'alemany, nigerià en comptes d'argentí, casat en comptes de cèlibe, etc.). En altres paraules, en certs moments de la meva vida vaig escollir, lliurement, o forçat per les circumstàncies, un camí concret i en vaig deixar un altr que hauria configurat la meva vida d'una altra manera. **Aquests moments d'elecció els anomeno ara les «cruïlles» de la meva vida.**
3. Les rutes que vaig poder seguir, però no vaig seguir, són les **possibilitats inexplorades de la meva vida**, algunes de les quals voldria explorar en aquest exercici. Per exemple, en un moment de la meva vida vaig decidir deixar de costat els meus projectes professionals i afectius per fer-me claretià. Al cap dels anys, la possibilitat de seguir les meves inclinacions antigues pot seguir encara sent vàlida per a mi. Tots tenim latents una sèrie de potencialitats que estan esperant l'oportunitat d'expressar-se, com la llavor que van dipositar a la tomba d'un Faraó fa tres mil anys i en ser plantada, recentment, va germinar.
4. En silenci i quietud interior **recorro mentalment el camí de la meva vida tractant d'identificar les cruïlles grans o petites**; n'escric una llista.
5. Llegeixo pausadament la llista i **n'elegeixo una, la que més m'atreu en aquest moment.**
6. Descric el principi i els primers passos del camí que, finalment, vaig seguir. Deixa que l'escriptura flueixi lliurement. Evito emetre judicis. Em limito a traslladar al paper allò que vaig recordant.
7. Torno a la bifurcació i m'imagino que estic seguint el camí que, en realitat, no vaig seguir, i veig on em porta. Escric amb detall allò que m'imagino sense censurar res, sense fer judicis, sense tractar d'analitzar-me.
8. Quan acabo l'exercici, faig una pausa, llegeixo lentament tot el que he escrit i **anoto les reaccions que em produeix aquesta lectura.**

Les crisis i temptacions

El temps de desert és també el temps de la crisi (cf. **annex IV**), de la prova i de la temptació. Encara que es tracta d'experiències una mica diferents, totes tenen en comú el fet que ens sotmeten a una confrontació entre diverses forces que ens empenyen en direccions oposades (cf. **annex VIII**). En general, associem la temptació a una realitat que ens sedueix i que ens empeny a fer una cosa dolenta. A la Bíblia, tanmateix, encara que no és absent del tot aquest sentit modern d'instigació al mal, la temptació s'entén, sobretot, com a prova o com a judici. En aquest sentit, afirmar que algú és temptat significa que és posat a prova per comprovar la seva solidesa. A l'evangeli de Lluc, per exemple, Jesús s'adreça a Pere amb aquestes paraules: «Simó, Simó, mira, Satanàs us ha reclamat per a garbellarvos com el blat; però jo he pregat per tu, perquè no s'eclipsi la teva fe. I tu, després de la teva conversió, consolida els teus germans» (Lc 22,31-32). En aquestes paraules s'intueix que Jesús parla des d'una experiència que segurament ell mateix havia tingut. És molt probable que el relat sinòptic sobre les temptacions de Jesús –que aquest any llegirem

el primer diumenge de Quaresma en la versió de Mateu– sigui una expressió en llenguatge figurat d'una íntima i profunda experiència de temptació que afecta el vertader sentit del messianisme de Jesús, que, «ha experimentat en tot les mateixes proves que nosaltres, sense pecar, però» (He 4,15). Jesús experimenta en la seva carn la seducció d'usar la seva condició de Fill per vèncer tota resistència a una missió que implica el desprendiment i la mort. Els relats de les temptacions són una síntesi poderosa i parabòlica de la manera com Jesús va viure i va comunicar als deixebles la seva experiència de *Quid Prodest*. També ell va haver d'elegir entre la seducció d'un messianisme basat en el poder o la resposta fidel i confiada al Pare, la Paraula del qual –expressada en els textos de l'Es-critura esmentats pels relats– apunta cap a una altra direcció.

Mirant Jesús, que és sotmès a la prova, també tu pots preguntar-te per les temptacions que experimentes en la teva vida missionera. Probablement aquestes variaran segons l'edat que tinguis, però totes tenen un punt en comú: impedir que visquis la vocació missionera amb llibertat i alegria. L'exercici seguint t'ajudarà a «posar-les-hi nom».

Exercici 2: Les meves temptacions

Temptacions	Paraula de Déu	Què estic aprenent?
Descriu breument les 3 temptacions que, segons el teu parer, són més significatives des que vas iniciar el camí de la Farga en la vida quotidiana.	Escriu alguns textos de l'Es-critura en els quals hi trobes llum i que et sembli que puguin ajudar-te a superar aquestes temptacions.	Escriu el que estàs aprenent a través d'aquestes proves: Què t'ensenyen de tu mateix? Quin són els teus punts dèbils? En què et recolzes?
1. (Per exemple: la desconfiança perquè el meu treball pastoral quasi no dóna fruits)		
2.		
3.		

Les Constitucions ens recorden que «Tal com Crist Senyor fou endut per l'Esperit Sant al desert per a ser-hi posat a prova pel diable, també nosaltres, deixebles seus al capdavant, ens veurem temptats tot sovint» (CC 53). Com abordar aquestes proves? Les mateixes Constitucions ens en donen la clau: «Enmig de les temptacions, hem de romandre amb Crist que encara és temptat en nosaltres». Per a això: «revestim-nos, doncs, l'armadura de Déu sense presumir de les nostres pròpies forces, però confiant, amb una esperança sense fissures, en el Senyor que es mostra fidel enmig mateix de les temptacions. Per això, hem de vigilar seguint l'avís del Senyor, i hem de pregar al Pare celestial perquè no ens exposi a la temptació».

No oblidis que, on són les teves temptacions, les teves crisis i les teves ferides, allà s'obre també un camí de creixement si vius unit amb Crist. També la temptació pot constituir un aprenentatge en la teva vida missionera i un «lloc de trobada» amb Jesús.

Cridats a la transfiguració: «Tu ets el meu fill estimat»

Una de les temptacions més greus que solem experimentar, es refereix a la nostra pròpia identitat. Quantes vegades t'has preguntat qui ets en realitat? Cada cop que passes per un període crític en la teva vida, es reproduïxen les mateixes preguntes: Qui sóc? Val la pena de seguir sent pobre, cast i obedient en un món que sembla menysprear aquests valors? Què «guanyo» i què «perdo» pel fet de ser claretià? Estic creixent realment com a persona lliure? En la fase anterior, vas tenir ocasió de reflexionar sobre això en abordar l'assumpte de l'«auto-imatge». Com a creients, sabem que la nostra identitat més fonda és ser fills de Déu: «El nom CMF accentua la nostra condició de fills i germans. Ens mostra que som persones: estimades per Déu Pare i per Maria, la nostra mare en l'Esperit; cridats a participar en la vida de Déu (cf. Gn 1,26), agraciats per l'Esperit amb els trets filials i fraterns de Jesús: dignitat, llibertat, confiança, alegria, tendresa, compassió i solidaritat» (HAC 35). Però, sovint, lluny de percebre i sentir el que realment som, lluny de gaudir-ne i viure en conseqüència, no acabem de creure en la nostra pròpia grandesa. És probable que en ocasions no et sentis feliç i que els teus sentiments, actituds i conductes no reflecteixin el que realment ets sinó el que creus que ets. En altres paraules, és possible que hagi pres consciència d'algunes «identitats falses» que no et deixen sentir el

goig de ser fill de Déu i, en conseqüència, afrontar la vida amb confiança. Si així fos, ¿no creus que et cal transformar la consciència que tens de tu mateix? Potser, a causa d'una educació o formació errades i a experiències negatives, viscudes al llarg de la teva vida, has après a no valorar-te com el que realment ets.

Potser, llavors, et caldrà «pujar a la muntanya» amb Jesús, carregat amb les teves preocupacions i les teves fragilitats. Si obres el teu cor, si no tems enfrontar-te als teus propis dimonis (sentiments d'inferioritat o de culpa, ferides, buidors, etc.) sentiràs que el Pare pronuncia sobre teu les mateixes paraules que va pronunciar sobre Jesús: «Tu ets el meu fill, l'estimat» (cf. Mt 17,5). Sentiràs que aquesta és la vertadera paraula que t'aprofita perquè restaura la teva identitat. Moltes altres paraules tan sols serveixen per «arruïnar la teva vida» perquè et prometen identitats falses (ser millor que els altres, etc.). Al quadern número 3 vas tenir ja ocasió de treballar més a fons el que significa l'autoestima i, sobretot, l'experiència de ser i sentir-te fill de Déu. Potser pots rellegir-ne alguns paràgrafs o repassar els exercicis que vas fer en aquella ocasió. En l'etapa *Patris Mei* tornarem, amb més profunditat, sobre aquesta experiència essencial.

Exercici 3: Les meves frases

Llegeix pausadament les frases de la columna de l'esquerra. Detura't uns instants en silenci. Fes que sorgeixin en la teva ment imatges, records, ressonàncies. Després, escriu amb poques paraules, a la columna de la dreta, el que descobreixis.

«És impossible gaudir de bona salut psicològica, si els trets essencials de la persona no són fonamentalment acceptats, estimats i respectats pels altres i per un mateix».

(A. Maslow)

«Després d'haver recorregut el món sencer cercant la felicitat, t'adones que la tenies a la porta de casa teva».

(Proverbi africà)

«Per més que pugui valer un home, mai no tindrà un valor més gran que el de ser home».

(A. Machado)

«Aspira a fer les coses bé, no a arribar a la perfecció. No renunciïs mai al dret que tens a equivocar-te, perquè, si ho fessis, perdries la capacitat d'aprendre coses noves i de progressar en la teva vida».

(D. Burns)

«He patit moltes desgràcies... desgràcies que mai no han arribat a succeir».

(Mark Twain)

«En l'home hi ha més coses dignes d'admiraació que de menyspreu».

(Albert Camus)

La trobada transformadora amb Jesús

Els evangelis dels diumenges tercer, quart i cinquè de Quaresma, ens presenten tres trobades de Jesús que van canviar radicalment la vida de les persones afectades: amb la dona samaritana (tercer diumenge), amb el cec de naixement (quart diumenge) amb Llätzer mort (cinquè diumenge). A través d'ells, Jesús es presenta com a aigua («Jo sóc l'aigua viva») com a llum («Jo sóc la llum del món») i com a vida («Jo sóc la resurrecció i la vida»). Totes aquestes trobades salvífiques, que l'Evangelí de Joan presenta com a «signes», poden ser interpretades també des de la perspectiva del *Quid Prodest*. En efecte, de què serveix aconseguir l'aigua material del pou, si el cor continua assedegat de l'aigua de la veritat i de l'amor? De què serveix recuperar la vista física, si no arribes a veure els signes que fa Jesús, i creure en ell? De què serveix recuperar la vida biològica, si després t'has de morir una altra vegada i definitivament? Jesús no es limita a guarir una situació precària sinó que introdueix les persones amb qui es troba (la samaritana, el cec i el seu amic Llätzer) en el seu propi misteri. Els dona l'aigua viva, la llum de la fe i la vida eterna.

Al llarg d'aquestes tres setmanes, també tu tens l'oportunitat de trobar-te amb Jesús per compartir amb ell les teves experiències de set, de ceguesa i de mort. Deixa que, a través de l'exercici quotidià de la *lectio divina*, la Paraula de Déu et vagi revelant Jesús que és per a tu aigua, llum i vida. Gosa fer el salt de la fe. Notaràs que tota la teva vida pren un sentit nou, encara que aparentment no canviï res per fora. No et limitis a presentar a Jesús les teves necessitats, que tu consideres que són urgents en la teva vida. Deixa que Ell et sorprengui i et porti més enllà dels teus desigs o expectatives.

Viure el «tríduum pasqual» amb Crist

El camí de la Quaresma acaba a les portes del tríduum pasqual. ¿Com voldries celebrar litúrgicament aquest any la passió, mort i la resurrecció de Crist? La Setmana Santa, que s'inicia amb el Diumenge de Rams o de la Passió del Senyor, t'acosta al «tríduum sacre» o «tríduum pasqual» (un dia en tres dies) en el qual commemorem el centre de la fe cristiana. Nosaltres confessem que Jesucrist va morir (divendres sant), va ser sepultat (dissabte sant) i va ressuscitar al tercer dia (diumenge de re-

surrecció). No és que commemorem aquests fets com aquell que desempolsa un àlbum de records familiars, sinó que en la litúrgia, per la força de l'Esperit, experimentem la seva realitat i la seva energia salvadora.

La tarda del **Dijous Sant** (inici del primer dia) pots preguntar-te: En què va consistir l'últim missatge de Jesús als seus amics i, en ells, a tota la humanitat i a mi mateix? Tot es resumeix en una sola paraula: «Estimeu-vos». El verb estimar existeix en totes les nostres llengües. L'usem contínuament, però mai no estem segurs de comprendre bé el seu significat. Jesús no perd el temps en explicacions. Es treu el mantell, se cenneix una tovallola i es posa a rentar els peus als seus deixebles (cf. Jn 13,1-20). Fixa't com l'evangelí de Joan introdueix l'escena: «Ell, que havia mostrat el seu amor als que es quedaven en el món, els donà una mostra suprema d'amor» (v. 1). Estimar, doncs, significa «rentar els peus», baixar de la pròpia condició i posar-se a l'altura dels peus, que és l'altura més baixa imaginable. ¿No et sembla que és una suprema lliçó per a tu i que, sense ella, no entendries bé què significa l'eucaristia? De fet, com saps, el quart evangelí no té una narració eucarística a l'estil dels sinòptics. En el seu lloc, introdueix aquest relat que és precisament el que llegim a la missa *in Coena Domini*. Rentar els peus és impossible per a qui només compta amb la seva bona voluntat o els seus impulsos altruistes. Jesús ho sap. Per això vol incorporar-nos a la seva pròpia dinàmica de lliurament. Es fa eucaristia i se'ns dona fet pa i vi. Entrant en comunió amb Ell, a través del pa i del vi, participem de la seva vocació de «rentador de peus» i de «vida lliurada». Sense eucaristia no hi ha lliurament durador. I perquè hi hagi eucaristia fan falta alguns servents que acceptin l'encàrrec de repartir-la «en el nom de Jesús» per fer memòria d'Ell. Medita l'estreta relació entre el testament d'amor, el sagrament de l'eucaristia i el sentit del ministeri eclesial. Si ets sacerdot, avui és el dia per agrair la vocació rebuda, per comprendre millor el seu sentit sacrificial (no ets sols un servent qualificat sinó que la teva vida sencera s'incorpora al sacrifici de Crist) i per intercedir per tots els sacerdots del món.

Per l'evangelí de Joan, del qual en llegim **Divendres Sant** (primer dia del tríduum) el relat de la passió, ens adonem que la mort de Jesús és el seu triomf. La creu és, alhora, cadafal i tron. I des d'ella, comunica el seu Esperit a tota la humanitat (cf. Jn 19,30). Al costat de la creu de Jesús, hi ha Maria i el deixeble que Jesús estimava (cf. Jn 19,25-27).

Contemplant en silenci la creu de Jesús, et serà més fàcil de discernir com estàs vivint la teva pròpia vida, si el que et mou realment és «guanyar el món» o «viure l'Evangelí». Entendràs millor el significat de les teves proves i temptacions. Experimentaràs una profunda solidaritat amb tots els sofrents del món, especialment amb aquells que no poden compartir el seu dolor amb ningú. Baixaràs a l'abisme del teu pecat i sentiràs, com mai, la teva ingritud. Finalment, tindràs la gràcia de donar un sentit a la mort, a la teva pròpia i a la de les persones més estimades (cf. **annexos V i VI**). I sentiràs que a totes les creu hi és present sempre la Mare («*stabat mater iuxta crucem*»). Ella t'ajuda a romandre al costat de Jesús, a participar dels seus sofriments per poder compartir també la seva glòria (cf. Fl 3,10).

Dissabte Sant (segon dia del tríduum) és un «no dia», una nit que dura vint-i-quatre hores, una jornada «no litúrgica». L'Església vetlla al costat del cos sepultat de Jesús. Avui Crist ha desaparegut: no sabem «on l'han posat» (Jn 20,13). Avui és el dia de tots aquells que fa temps que no saben què respondre quan es pregunten per la seva fe en Jesús. És el dia de les cultures que han tingut Crist com a centre i que avui no saben on l'han amagat. És el dia dels qui, de vegades, vivim «com si Ell no existís» (*etsi Deus non daretur*). És el dia, en definitiva, dels que ja no es pregunten per la fe sinó que, simplement, s'han instal·lat en la indiferència.

Però és també el dia de la gran espera, un dia sorprenentment marià. Amb Maria «sabem» que una cosa increïble està a punt de succeir. La nit del dubte serà derrotada per l'alba de la fe. Esperem l'obra de Déu en un moment en el que ja no hi podem fer res.

Amb la **Vetlla pasqual** comença el **Diumenge de Pasqua** (tercer dia). Les promeses es compleixen. Ha valgut la pena de creure en Ell. Si participem en la seva mort, no perdem la vida sinó que la guanyem per sempre. El nostre *Quid Prodest* acaba en victòria.

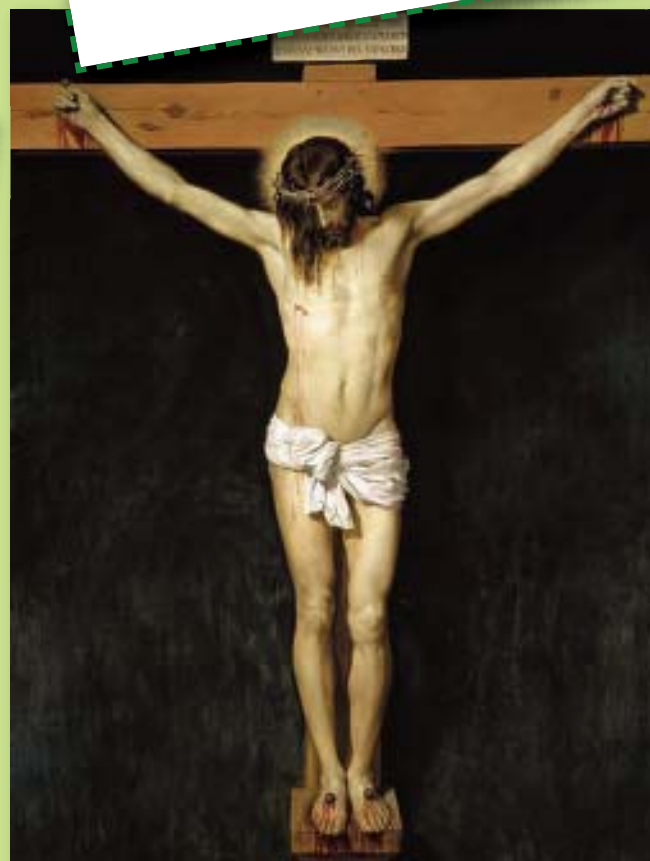
Exercici 4: Els meus personatges de la Passió, Mort i Resurrecció de Jesús

A la columna de l'esquerra trobaràs set personatges significatius que apareixen en el relat de la passió, mort i resurrecció de Jesús, narrat a l'Evangelí de Joan. Comença llegint els textos bíblics que figuren a sota. Deixa que cada personatge entri en tu, et parli. Després, a la columna de la dreta, escriu el que tens tu de cada un d'ells, en quin sentit ells reflecteixen els teus propis sentiments i actituds en relació amb Jesús. Encara que potser en tinguis una mica de cada un, ¿amb quin personatge t'identifiques més? Per què?

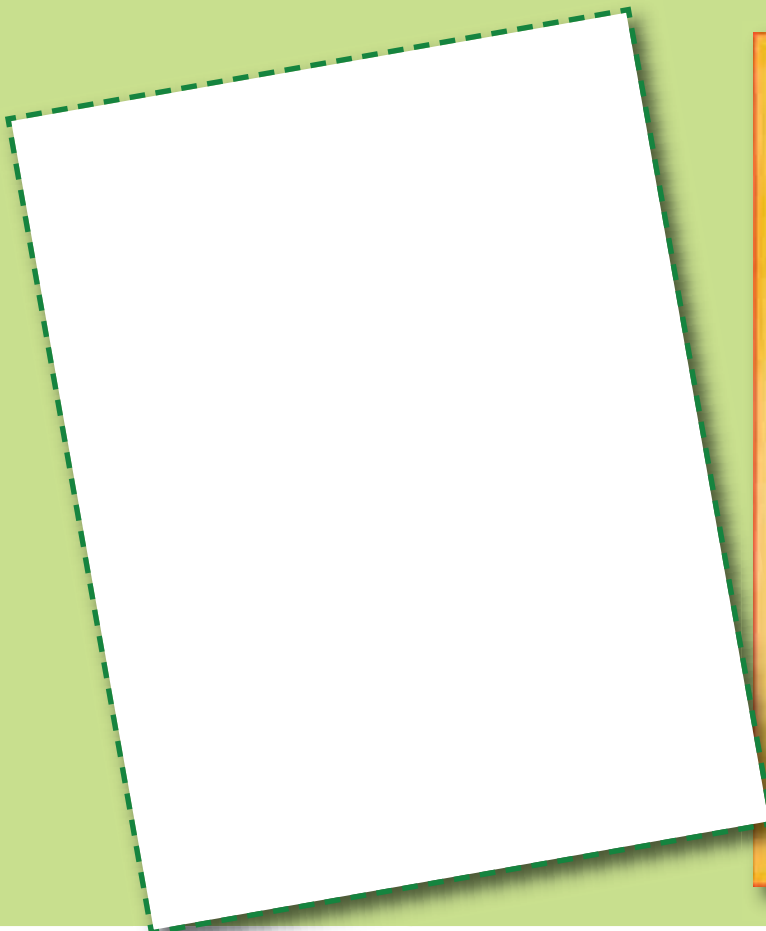
JUDES (cf. Jn 18,3-9)	
PERE (cf. Jn 18,10-11; 15-18; 25-27; 20,1-9)	
PILAT (cf. Jn 18,28-40; 19,1-16)	
MARIA, LA MARE (cf. Jn 19,25-27)	
EL DEIXEBLE ESTIMAT (cf. Jn 19,25-27; 20,1-9)	
JOSEP D'ARIMATEA (cf. Jn 19,38-42)	
TOMÀS (cf. Jn 20,24-29)	

Exercici 5: Les meves fotos

Contempla, sense presses, las fotos que figuren a continuació. Deixa que las imatges et «parlin». Després, escriu una oració en el quadre del costat.

3. Pistes per a la *lectio divina* i l'oració personal

La Quaresma és una oportunitat per créixer en la fe (cf. **annex I**), però no sempre ens resulta fàcil compassar el nostre itinerari personal i comunitari amb l'itinerari litúrgic que l'Església ens proposa. Pots començar recordant els nuclis de l'itinerari quaresmal d'aquest any 2011. Després trobaràs algunes pistes per a l'exercici quotidià de la *lectio divina*.

Com saps, la Quaresma evoca els quaranta dies de Jesús al desert, però també els quaranta dies de Moisès al Sinaí, els quaranta anys del poble al desert, els quaranta dies d'Elies fugint de Jezabel, etc. És, doncs, un temps per a caminar. En el nostre cas, el terme del camí és la Pasqua.

Els mitjans que l'Església ens proposa per avançar en aquest camí són fonamentalment tres:

- En relació amb nosaltres mateixos, el **DEJUNI** (per alliberar-nos de les addiccions).
- En relació amb els altres, l'**ALMOINA** (per a estar disponibles).
- En relació amb Déu, l'**ORACIÓ** (per a obrir-nos a la seva gràcia).

La Quaresma comença amb el Dimecres de Cendra. Les paraules que acompanyen el ritu de la imposició de la cendra sintetitzen el programa d'aquest temps fort: «Convertiu-vos i creu en l'evangeli». Té un fort color *Quid Prodest* perquè ens convida a qüestionar la nostra vida i fer un camí de fe. Aquest any estem en el cicle A. Això significa que en les dues primeres setmanes pren importància l'evangeli de Sant Mateu. En les tres següents, el de Joan. Amb l'«obertura» dels dies preparatoris, podem considerar les cinc setmanes que precedeixen la Setmana Santa, com un camí dividit en etapes, les fites de les quals vénen expressament assenyalades pels evangelis de cada un dels cinc diumenges:

Diumenge I	Diumenge II	Diumenge III	Diumenge IV	Diumenge V
Mt 4,1-11	Mt 17-19	Jn 4,5-42	Jn 9,1-41	Jn 11-1-45
• Desert	• Muntanya	• Pou de Jacob	• Piscina de Siloè	• Betània
• Temptació	• Pujada	• Set	• Ceguesa	• Mort
• Messies	• Fill estimat	• Aigua viva	• Llum del món	• Vida eterna

Suggeriments per a la *lectio divina* de cada dia

Dimecres 9 de març	<ul style="list-style-type: none"> • Is 55,10-11 • Mt 6,7-15 	Dimecres de Cendra	Comença l'itinerari quaresmal. Jesús et recorda com cal pregar, dejunar i fer almoïna. Ell sempre va «més enllà» del que tu puguis raonablement pensar o imaginar. No es tracta de semblar sinó de ser.
Dijous 10 de març	<ul style="list-style-type: none"> • Dt 30,15-20 • Lc 9,22-25 		Posa especial atenció avui a les paraules que t'han acompanyat des del començament d'aquesta etapa quaresmal: De què li serveix a un guanyar el món sencer si es perd? Són com un agulló que t'obliga a elegir entre allò que aprofita i allò que distreu, el que és necessari i el que és superflu.
Divendres 11 de març	<ul style="list-style-type: none"> • Is 58,1-9a • Mt 9,14-15 		El text d'Isaïes descriu el dejuni que ens apropa a Déu. És com un itinerari per a moments de fe feble: «Més solidaritat i menys ritus buits». Apareix la llum que busquem quan partim el nostre pa amb el famolenc, allotgem el sense sostre, vestim el despullat.
Dissabte 12 de març	<ul style="list-style-type: none"> • Is 58,9b-14 • Lc 5,27-32 		Avui reconeixem amb molta facilitat que som febles, fràgils, que cometem errors, que la vida és dura. Poques vegades diem de veritat que som pecadors. No deixem espai a Jesús que vol guarir-nos. Ho envaïm tot amb la nostra tendència a buscar disculpes.
Diumenge 13 de març	<ul style="list-style-type: none"> • Gn 2,7-9; 3,1-7 • Rm 5,12-19 • Mt 4,1-11 	Primer Diumenge de Quaresma	Totes les temptacions del maligne intenten impedir la realització de la nostra missió en la vida. Hem d'enfrontar-les com Jesús va enfrontar les seves pròpies temptacions: deixant-nos conduir al desert, obrint-nos a la veritat que ve de la Paraula de Déu i dejunant d'un estil de vida que sempre troba motius per llançar la culpa als altres.
Dilluns 14 de març	<ul style="list-style-type: none"> • Lv 19,1-2.11-18 • Mt 25,31-46 		Jesús no va amb embuts: qui dóna menjar al qui té gana (o de beure el qui té set) ha fet tot el que ha de fer. Estimar és complir la llei sencera. Si hi cerquem massa explicacions ens allunyarem del centre.
Dimarts 15 de març	<ul style="list-style-type: none"> • Is 55,10-11 • Mt 6,7-15 		L'oració de Jesús guareix la nostra ansietat, ens connecta amb el qui és font de tot canvi (el Pare), purifica les nostres motivacions, demana l'essencial, ens referma moralment per a un compromís senzill i sostingut. És l'oració del canvi possible i silencios.

Dimecres 16 de març	<ul style="list-style-type: none"> • Jo 3,1-10 • Lc 11,29-32 	Comença el Triduum a Sant Josep, patró de la Congregació (<i>Calendari</i> , pp. 85-89)	El «signe» que sempre ens desconcerta és Jesús mateix. Ell és més que Jonàs i que Salomó. La tendència a classificar Jesús com a «un de tants» en aquest immens panteó de líders, guies religiosos i «signes de salvació» ens impedirà de percebre la seva forta crida a viure d'una altra manera. La Quaresma ens introdueix a poc a poc en el misteri d'aquest «un de tants» que al final es redueix a «un de menys».
Dijous 17 de març	<ul style="list-style-type: none"> • Est 4,1-17 • Mt 7,7-12 		Només el qui se sent mancat d'alguna cosa, demana. Només aquell que sap que no ha arribat al final, cerca. Només aquell, que confia en algú més enllà d'ell mateix, suplica. La fe es pot viure com una íntima experiència lluminosa, però, sovint, la vivim com una petició: «Senyor, que hi vegi», «Senyor, augmenteu la meua fe».
Divendres 18 de març	<ul style="list-style-type: none"> • Ez 18,21-28 • Mt 5,20-26 		L'autèntic triomf sobre tota injustícia, no és sols la reparació del mal comès, sinó la «vida nova» de qui la comet. Aquesta desproporció, entre el mal fet i el bé rebut, és aquest «plus» profètic que cap justícia humana no podrà comprendre mai i, menys encara assegurar-lo.
Dissabte 19 de març	<ul style="list-style-type: none"> • 2Sa 7,4-16 • Rm 4,13-22 • Mt 1,16-24 	Solemnitat de Sant Josep, espòs de la Verge Maria i patró de la Congregació	Josep de Natzaret hauria d'inspirar la nostra manera de viure la fe. D'entre els molts aspectes de la seva figura, aquest any, seguint l'evangeli, en podem accentuar un: Josep és un «cercador anguixat» de Jesús. I el busca, amb Maria, perquè abans l'ha perdut, o, almenys, no s'ha adonat que Jesús s'ha quedat a Jerusalem.
Diumenge 20 de març	<ul style="list-style-type: none"> • Gn 12,1-4 • 2Tm 1,8b-10 • Mt 17,1-9 	II Diumenge de Quaresma	Pugem a la muntanya amb Jesús, carregats amb els farcells de les nostres fragilitats, ferides, preocupacions i temors. Contemplant el seu rostre transfigurat experimentem que tot canvi autèntic ve de l'experiència de saber-nos estimats per Déu. Sols llavors podem baixar a la vall de la vida quotidiana i afrontar-ne les proves amb esperança.
Dilluns 21 de març	<ul style="list-style-type: none"> • Dn 9,4b-10 • Lc 6,36-38 		Perdonar significa creure en la capacitat que els éssers humans tenim de començar de nou. El perdó no és un simple armistici per fer tolerable la vida, sinó una nova creació que Déu realitza en nosaltres.
Dimarts 22 de març	<ul style="list-style-type: none"> • Is 1,10.16-20 • Mt 23,1-12 		Jesús pot entendre totes les febleses humanes perquè ha baixat al pou de la feblesa. La cosa que no suporta és la hipocresia. De què ens aprofita quedar bé si ho fem renunciant a ser el que realment som?

Dimecres 23 de març	<ul style="list-style-type: none"> • Jr 18,18-20 • Mt 20,17-28 		Guanyar el món significa ser com «els caps de les nacions»: buscar el poder, el prestigi i els diners. No ens vam fer missioners per a això. Per a nosaltres viure és servir.
Dijous 24 de març	<ul style="list-style-type: none"> • Jr 17,5-10 • Lc 16,19-31 		No ens cal cercar res d'extraordinari per canviar l'orientació de la nostra vida. Hem rebut tot el que necessitem: la Paraula, l'Eucaristia, la comunitat...
Divendres 25 de març	<ul style="list-style-type: none"> • Is 7,10-14 • He 10,4-10 • Lc 1,26-38 	Solemnitat de l'Anunciació del Senyor	La nostra vocació –com la de Maria– es resol entre una promesa («L'Esperit Sant vindrà sobre teu») i una resposta («Sóc l'esclava del Senyor»). Hi pot haver moltes altres respostes («ja ho veurem», «m'ho pensaré», «no ho vull»), però no són aptes per a guanyar la vida vertadera.
Dissabte 26 de març	<ul style="list-style-type: none"> • Mi 7,14-20 • Lc 15,1-3.11-32 		Després d'aquest conte de Jesús, ¿podem, encara, conuiu amb un Déu especialitzat a amargar-nos la vida? Molts dels qui es consideren no creients, ¿no estan anhelant un Déu així? ¿No se sentirien esbalaits davant un Déu que, lluny de retreure'ls res, corre cap a ells, els abraça i se'ls menja a petons?
Diumenge 27 de març	<ul style="list-style-type: none"> • Ex 17,3-7 • Rm 5,1-8 • Jn 4,5-42 	III Diumenge de Quaresma	Fem nostres les paraules de la dona samaritana: «Doneu-me'n, d'aquesta aigua, perquè mai més no tingui set». Qui troba Jesús té la vida. No necessita «guanyar el món» per ser feliç.
Dilluns 28 de març	<ul style="list-style-type: none"> • 2Re 5,1-15 • Lc 4,24-30 		La salvació de Déu que Jesús porta està oberta a qualsevol persona que es fii d'Ell. L'essencial no és ser paisà seu (com els habitants de Natzaret) sinó mostrar una actitud de fe (com la vídua estrangera de Sarepta o com el sirià Naaman).
Dimarts 29 de març	<ul style="list-style-type: none"> • Dn 3,25-43 • Mt 18,21-35 		Només una experiència profunda del perdó pot guarir les nostres ferides i preparar-nos per a perdonar els altres. Però el perdó no s'imposa: es demana i s'accepta amb humilitat.

Dimecres 30 de març	<ul style="list-style-type: none"> • Dt 4,1-9 • Mt 5,17-19 		Els «deu manaments» són camins de vida. Estimar Déu sobre totes les coses, glorificar el seu nom, santificar les festes, honrar els pares, preservar la vida, fer un ús noble de la nostra sexualitat, respectar les coses, dir la veritat, etc. no són impediments per a la nostra llibertat sinó la manera millor d'assegurar-la en tota la seva pregonesa.
Dijous 31 de març	<ul style="list-style-type: none"> • Jr 7,23-28 • Lc 11,14-23 		Per què a la Bíblia té tanta importància el verb «escoltar»? Quantes vegades es repeteix l'expressió «Shemà Israel» (Escolta Israel)? Escoltar significa parar atenció a la paraula de Déu, deixar que entri en nosaltres, situar-la en el centre. ¿No és la Quaresma un temps per a passar del simple sentir a escoltar? El salm responsorial d'avui és com un eco de la profecia de Jeremies: «Tant de bo que avui escoltéssiu la veu del Senyor: No enduriu el cor».
Divendres 1 d'abril	<ul style="list-style-type: none"> • Os 14,2-10 • Mc 12,28b-34 		Jesús estableix un nexa indissoluble entre el primer manament (referit a l'amor a Déu) i el segon (referit a l'amor al proïsme): «No hi ha manament més gran que aquests». El que Déu ha unit que no el separi l'home.
Dissabte 2 d'abril	<ul style="list-style-type: none"> • Os 6,1-6 • Lc 18,9-14 		La paràbola del fariseu i el publicà, explicada només per Lluç, dibuixa dues maneres de situar-se davant Déu: la manera autosuficient (fariseu) i la manera humil (publicà). L'ensenyament de Jesús és ben clar: «Tothom qui s'enalteix serà humiliat, però el qui s'humilia serà enaltit». Voler «guanyar el món» és propi dels mals fariseus.
Diumenge 3 d'abril	<ul style="list-style-type: none"> • 1Sa 16,1-13 • Ef 5,8-14 • Jn 9,1-41 	IV Diumenge de Quaresma	La guarició del cec de naixement és un «signe» per a creure en el fill de l'home, que sempre ens confronta amb la veritat de nosaltres mateixos. ¿Ens pensem veure-hi quan, en realitat, no hi veiem?
Dilluns 4 d'abril	<ul style="list-style-type: none"> • Is 66,17-21 • Jn 4,43-54 		No necessitem saber moltes coses sobre Jesús per creure en Ell. N'hi ha prou amb fiar-se d'Ell. El funcionari, a qui Jesús va guarir un fill, «va creure en Jesús i es va posar en camí». Va saber sospesar bé el valor de Jesús.
Dimarts 5 d'abril	<ul style="list-style-type: none"> • Ez 47,1-9.12 • Jn 5,1-3a-5-16 		També Jesús convida el paralític guarit a caminar. Posar-se en camí és un signe de la vida nova que Jesús inaugura. Abans, però, ens cal sentir com adreçada a nosaltres la pregunta de Jesús: Vols curar-te?

Dimecres 6 d'abril	<ul style="list-style-type: none"> • Is 49,8-15 • Jn 5,17-30 	Memòria de Sant Joan Baptista de La Salle, sacerdot	Podem arruïnar la nostra vida quan ens deixem endur pels contravalors del «món». Però podem guanyar-la quan acollim la paraula de Jesús: «Qui escolta la meua paraula i creu en Aquell que m'ha enviat té la vida eterna».
Dijous 7 d'abril	<ul style="list-style-type: none"> • Ex 32,7-14 • Jn 5,31-47 		A través de la <i>lectio</i> diària, també nosaltres mirem l'Esriptura per trobar-hi vida. Però pot quedar en lletra morta si la desconnectem de Jesús, que és la Vida.
Divendres 8 d'abril	<ul style="list-style-type: none"> • Sv 2,1a.12-22 • Jn 7,1-2.10.25-30 		Jesús no valora tant la seva vida que li faci por la mort. No li serveix de res buscar la seguretat. Arriba fins al final.
Dissabte 9 d'abril	<ul style="list-style-type: none"> • Jr 11,18-20 • Jn 7,40-53 		Ningú no parla com Jesús. Ningú com Ell no pot donar vida. Quan hem viscut l'experiència de trobar-lo, les seduccions del món perden la seva brillantor. La vida autèntica derrota tota temptació.
Diumenge 10 d'abril	<ul style="list-style-type: none"> • Ez 37,12-14 • Rm 8,8-11 • Jn 11,1-45 	V Diumenge de Quaresma	L'última frontera és la que hi ha entre la vida i la mort. La resurrecció de Llätzer és un «signe» amb el qual Jesús traspassa la frontera perquè és Senyor de la vida i de la mort: «Qui creu en mi, encara que hagi mort viurà».
Dilluns 11 d'abril	<ul style="list-style-type: none"> • Dn 13,14-62 • Jn 8,1-11 	Memòria de Sant Estanislau, bisbe i màrtir	Experimentar que en les nostres fragilitats no som condemnats per Jesús, és el que ens dona força per emprendre de nou el camí i «no pecar més». I també per contemplar amb misericòrdia els altres.
Dimarts 12 d'abril	<ul style="list-style-type: none"> • Nm 21,4-9 • Jn 8,21-30 		¿Quan arribarem a comprendre el que Jesús significa per a nosaltres? ¿Quan arribarem a creure en el sentit del seu lliurament fins a la mort? Per al quart evangeli no hi ha cap dubte: «Quan aixequem el Fill de l'Home sabreu que jo sóc».

Dimecres 13 d'abril	<ul style="list-style-type: none"> • Dn 3,14-95 • Jn 8,31-42 		Qui ens fa lliures no és la veritat, entesa com a valor abstracte, sinó la veritat que és Jesús: «Si el Fill us fa lliures, sereu realment lliures». El <i>Quid Prodest</i> és una experiència que ens obre les portes d'una existència lliure, no lligada a cap esclavatge.
Dijous 14 d'abril	<ul style="list-style-type: none"> • Gn 17,3-9 • Jn 8,51-59 		Qui és realment Jesús? La referència a Abraham és un recurs per posar en relleu el contrast promesa-realitat. Abraham representa la promesa. Jesús és ja la realitat. En ell, l'aliança ha arribat a la seva plenitud: neix un poble nombrós que habita la terra com a propietat.
Divendres 15 d'abril	<ul style="list-style-type: none"> • Jr 20,10-13 • Jn 10,31-42 		Jesús no es troba a l'abast de la nostra mà. És un do gratuït, però no algú que puguem manejar al nostre antull. Jesús atreu. El que no suscita tant d'entusiasme és aquest incòmode «et fas Déu» perquè si aquesta afirmació és vertadera, llavors Jesús ja no pot ser un líder qualsevol, sinó Algú que es relaciona amb mi i jo amb ell, Algú que em confronta amb la veritat de mi mateix i amb la resposta que estic donant al sentit de la meua vida.
Dissabte 16 d'abril	<ul style="list-style-type: none"> • Ez 37,21-28 • Jn 11,45-57 		La mort de Jesús culminarà el somni que Ell mateix havia presentat al Pare: «Que tots siguin u». ¿No forma part de la nostra vocació missionera lluitar, com Jesús, «per reunir els fills de Déu dispersos»?
Diuenge 17 d'abril	<ul style="list-style-type: none"> • Is 50,4-7 • Fl 2,6-11 • Mt 26,14–27,66 	Diuenge de Rams	En la seva passió Jesús viu la radicalitat del <i>Quid Prodest</i> : renuncia a la seguretat del món per viure fins a les últimes conseqüències el lliurament de la seva vida. I per això guanya definitivament la batalla.
Dilluns 18 d'abril	<ul style="list-style-type: none"> • Is 42,1-7 • Jn 12,1-11 	Dilluns Sant	L'evangeli d'aquest Dilluns Sant ens presenta un sopar, que és com un avançament de l'últim sopar. En ell es donen cita els amics (Marta, Maria, Llätzer) i els traïdors (Judes Iscariot). És un sopar en el qual es posen de relleu les dues actituds bàsiques davant Jesús que seran presents en el drama del seu procés i de la seva mort: la proximitat de l'amor i la distància del ressentiment.
Dimarts 19 d'abril	<ul style="list-style-type: none"> • Is 49,1-6 • Jn 13,21-23 	Dimarts Sant * P. Esteve Sala, Cofundador i primer Superior General (<i>Calendari</i> , 93-100)	El que més m'impresiona del relat evangèlic és comprovar que la traïció es forja en el cercle dels íntims, d'aquells que han tingut accés al cor del Mestre: «Us asseguro que un de vosaltres m'ha de traïr». La paraula «traïció» és molt dura. Hem buscat eufemismes com a debilitat, error, distància, etc. Parlar de traïció suposa fer referència a una relació d'amor i fidelitat frustrada. Només es traeix allò que s'estima. ¿Estarem nosaltres traïnt Jesús a qui volem estimar? I si fos així, de què ens aprofita? De què serveixen les «trenta monedes de plata»?

<p>Dimecres 20 d'abril</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Is 50,4-9 • Mt 26,14-25 	<p>Dimecres Sant</p>	<p>El nostre rostre és la finestra per la qual transparentem el que som. Si el rostre és una expressió de la nostra identitat, quina força adquireixen les paraules del profeta Isaïes: «No he amagat la cara a insults i escopinades»! O les del salm 68: «Abaixo els ulls avergonyit».</p> <p>Durant els pròxims dies contemplarem de prop el rostre de Jesús. És com a un mapa en el qual estan enregistrats els goigs i sofriments de tots els homes: «El teu rostre buscaré, Senyor, no m'amaguis el teu rostre».</p>
<p>Dijous 21 d'abril</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ex 12,1-8.11-14 • 1Co 11,23-26 • Jn 13,1-15 	<p>Dijous Sant</p>	<p>Compartir el pa i la beguda de la mateixa copa eren gestos molt eloqüents en temps de Jesús. A través d'ells s'establia una forta comunió amb els altres i amb la naturalesa. El pa i el vi, «fruits de la terra i del treball dels homes», es converteixen en aliment després d'un procés de transformació. Han de morir els grans de blat i els grans de raïm perquè neixi el pa blanc i el vi vermell. Quan Jesús lliura als seus deixebles aquests dons, els està anticipant el seu final i, alhora, els està oferint un programa de vida: «Vosaltres podeu ser aliment per als altres si accepteu ser trepitjats (com el raïm) o mòlts (com les espigues)».</p>
<p>Divendres 22 d'abril</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Is 52,13-53 • Jn 18,1-19.42 	<p>Divendres Sant</p>	<p>Davant la mort de Jesús emmudeixen els discursos. Els ulls contempen i el cor acull. A la creu, Jesús ha estat definitivament derrotat pel «món», però planta la llavor de la «vida» que ja no es perdrà més. Perdent la vida, la guanya per sempre.</p>
<p>Dissabte 23 d'abril</p>		<p>Dissabte Sant</p>	<p>Avui no diem res. No celebrem res. Estem inundats de silenci. Una part de nosaltres mira la nit de la mort. L'altra, intueix lentament l'albada. La nostra vida sencera és un Dissabte Sant. Ens envaeixen els records de totes les morts que anticipen la nostra. Ens reclamen totes les primaveres que anuncien la nostra resurrecció.</p>
<p>Diumenge 24 d'abril</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Gn 1,1.26-31 • Ex 14,15-15,1 • Is 55,1-11 • Rm 6,3-11 • Mt 28,1-10 	<p>Vetlla Pasqual</p>	<p>La llum, l'aigua i la vida (pa i vi de l'Eucaristia) que ens han acompanyat com a símbols del misteri de Jesús en la segona etapa de la Quaresma, adquireixen, en aquesta nit, tota la seva força expressiva. Definitivament la llum venç les tenebres, l'aigua renta tota taca i sadolla tota set i el pa eucarístic ens nodreix per a la vida eterna.</p>

4. Pistes per a la dinàmica comunitària d'aquesta etapa

Walt Kowalski (Clint Eastwood), un treballador de l'automòbil jubilat, ocupa el seu temps amb reparacions domèstiques, cervesa i visites mensuals al perruquer. Encara que l'últim desig de la seva difunta esposa va ser que es confessés, per a Walt, un ressentit veterà de la Guerra de Corea que manté el seu rifle M-1 net i llest, no ha de confessar res. Aquells que solia considerar els seus veïns s'han traslladat o han mort i han estat substituïts per immigrants *hmong*, del sud-est asiàtic, que ell menysprea. Ofès per pràcticament tot el que veu: les cornisses caigudes, la gespa descurada i els rostres estranys que l'envolten; les bandes sense rumb d'adolescents *hmong*, llatins i afroamericans que es creuen que el barri els pertany; els estranys immadurs en què s'han convertit els seus fills; Walt només espera que arribi la seva última hora. Fins la nit en què algú intenta robar el seu Gran Torino del 72.

Per a enriquir el treball d'aquesta etapa amb noves perspectives, en algun moment **es pot veure comunitàriament la pel·lícula *Gran Torino* i, després, mantenir un diàleg** tractant de connectar la pel·lícula amb els principals continguts que es presenten en aquest quadern. Encara que dóna peu a diverses interpretacions, en el nostre cas la pel·lícula pot ser contemplada com una paràbola cristiana del lliurament de la pròpia vida perquè d'altres visquin amb dignitat i llibertat (com Crist en el «tríduum pasqual»). El final del protagonista està precedit per un progressiu camí de conversió i reconciliació (la Quaresma de la vida quotidiana). Hi ha també altres temes que poden desenvolupar-se: la convivència entre diferents cultures, el món de la marginació urbana, la pastoral de les «persones difícils», etc.

D'altres pel·lícules possibles són: *La llegenda del sant bevedor*, *Pena de mort*, *Katyn*. És una etapa adequada per veure i comentar-ne algunes de les últimes pel·lícules que han abordat la vida, mort i resurrecció de Jesús: *Jesús* (Roger Young, 1999), *The Gospel of John* (Philip Saville, 2003), *The passion of Christ* (Mel Gibson, 2004), *L'inchiesta* (Giulio Base, 2006), *The Passion* (Michael Offer, 2007). En qualsevol cas, seria convenient preparar el diàleg perquè no es reduís a un mer comentari cinematogràfic sinó que connectés amb el que cada u està vivint en aquesta etapa.

REUNIÓ COMUNITÀRIA

1. Si la reunió es fa en vigílies de la Setmana Santa, o en ella, es pot començar amb la **recitació conjunta del Salm 87**. Una creu adornada pot presidir el lloc on es tingui la reunió.
2. Com en les fases anteriors, cada membre de la comunitat pot compartir **alguns punts significatius** de la seva experiència al llarg d'aquesta fase. El que importa és acollir el testimoni de cada u, creure en la força que té l'escolta atenta. Es pot començar amb l'exercici número 4.
3. Ja que la comunitat com a tal està fent un camí, podria ser convenient fer-se aquesta pregunta: Què és el que estem experimentant **com a comunitat** en aquests mesos que portem d'experiència, junts?
4. No se suggereix cap celebració particular per donar tot el realçament a les celebracions litúrgiques del «tríduum pasqual». Tanmateix es pot programar en aquest temps una **celebració penitencial**, preferiblement amb el poble de Déu.

La comunitat es pot plantejar també, en aquesta etapa de Quaresma, la possibilitat de realitzar alguna visita a persones que estan experimentant alguna prova (malalts, presos, etc.) o de tenir un trobada amb adults que s'estiguin preparant per rebre el baptisme la vetlla pasqual. És important deixar-se «tocar» per altres persones que estan vivint experiències humanes intenses.

5. Avaluació de l'etapa

(Aquestes preguntes poden servir també per a preparar l'entrevista amb l'acompanyant personal.)

1. En relació amb tu mateix:

- Què he descobert **de mi mateix** en la quarta etapa del camí? He identificat bé les temptacions més recents? Com les estic afrontant?
- Com he viscut **la meva relació amb Jesús** aigua, llum i vida? M'ha colpit de manera particular algun text de l'Esriptura durant aquest temps? Quin? Per què?
- Com m'agradaria viure la Setmana Santa d'aquest any?
- Descobreixo en mi **síntomes de cansament** o segueixo amb fidelitat el meu ritme diari d'oració i exercicis? Què necessito per a mantenir-me despert i actiu?

2. En relació amb la comunitat:

- He experimentat algun **progrés en la vida de la meva comunitat** des que vàrem iniciar el camí de «La Farga en la vida quotidiana»? Quin?
- Crec que podria **fer quelcom més** per ajudar la meva comunitat a viure amb intensitat aquest camí? Què?

6. Per aprofundir

Annex 1: CATEQUESI SOBRE LA QUARESMA (Benet XVI)

El «convertiu-vos i creieu en l'Evangelí» no està sols a l'inici de la vida cristiana, sinó que acompanya tots els seus passos, segueix renovant-se i es difon ramificant-se en totes les seves expressions. Cada dia és moment favorable de gràcia, perquè cada dia ens convida a lliurar-nos a Jesús, a tenir confiança en Ell, a romandre en Ell, a compartir el seu estil de vida, a aprendre d'Ell l'amor vertader, a seguir-lo en el compliment quotidià de la voluntat del Pare, l'única gran llei de vida. Cada dia, encara que no manquin les dificultats i les fatigues, els cansaments i les caigudes, encara que ens sentim temptats a abandonar el camí de seguiment de Crist i a tancar-nos en nosaltres mateixos, en el nostre egoisme, sense donar-nos a l'amor de Déu en Crist, per viure la mateixa lògica de justícia i d'amor. [...] El moment favorable i de gràcia de la Quaresma ens mostra el propi significat espiritual també a través de l'antiga

fórmula: «Recorda't, home, que ets pols, i que a la pols retornaràs», que el sacerdot pronuncia quan imposa sobre el nostre cap una mica de cendra. Això ens remet als inicis de la història humana, quan el Senyor va dir a Adam, després de la culpa dels orígens: «Et guanyaràs el pa amb la suor del teu front, fins que tornis a la terra d'om vas ser tret; perquè ets pols i a la pols tornaràs» (Gn 3,19). Aquí, la paraula de Déu ens recorda la nostra fragilitat, fins i tot la nostra mort, que és la seva forma extrema. Davant la innata por del final, i encara més en el context d'una cultura que de tantes maneres tendeix a silenciar la realitat i l'experiència humana del morir, la litúrgia quaresmal, d'una banda, ens recorda la mort convidant-nos al realisme i a la saviesa, però, d'altra banda, ens empeny sobretot a acollir i a viure la novetat inesperada: que la fe cristiana allibera fins i tot de la realitat de la mort.

Annex 2: EL DESERT, LLOC DE TROBADA AMB DÉU (María José Torres)

El desert és el lloc simbòlic i geogràfic de la solitud, de la prova, de l'experiència de Déu en la nuesa del que és essencial. L'anada cap al desert ens parla d'una manera de viure contemplativa, gràcies a la qual anem deixant l'acomodament en allò que és superficialitat, per a acollir la realitat i el nostre propi ésser més profund. Una manera de viure des dins, des de la solitud i autenticitat de la recerca, que ens introdueix en un procés humanitzador, permetent que tot el nostre ésser es vagi polaritzant en el Déu del Món.

Això suposa un camí interior que va deixant de banda pors, racionalitzacions i desigs que paralitzen, per anar obrint-nos a l'experiència de Déu des de la nostra veri-

tat diàfana. Un camí contemplatiu que ens obre a la realitat, ens porta a travessar la superficialitat i ens permet d'intuir el misteri de la realitat mateixa: el batec humanitzador de Déu en les ànsies profundes de la humanitat i en els crits de la naturalesa.

L'anada cap al desert és una experiència que lentament va unificant i enfortint la nostra existència i fent possible la llibertat i la gosadia per obeir i desobeir, per dir sí i per dir no quan la causa de Déu ho exigeix. Va afinant la nostra sensibilitat per a acollir i acompanyar els deserts d'inhumanitat i sofriment i obrint les «antenes» del nostre ésser per a copsar i recolzar l'esperança que un altre món és possible.

Annex 3: EL DESERT DE LA CIUTAT (Pierre-Marie Delfieux)

Déu és a la ciutat i allà se'l pot trobar. La ciutat té certament una mica de la fascinació de Babel i mil temptacions que l'omplen i que sembla que constantment poden desviar-nos del Senyor. Però al desert, també podem ser temptats. Enmig de les solituds podem ser xerraires i a l'ombra dels claustres es pot ser molt mundà. Déu és a la ciutat i cal buscar-lo allí. A qui truca, ell li obrirà. A qui demana, li donarà. I el qui el busca, el trobarà.

Jo, sovint, em dic, després d'haver sentit des de fa anys tants testimonis sobre aquest tema, que l'església més gran és el metro. Si poguéssim saber totes les

oracions que per centenars de milers es reciten allí cada dia, des d'abans de sortir el sol fins molt avançada la nit! Al cel ens sorprendrem quan descobrirem tots aquells que al metro, a l'autobús, al taxi i als cotxes particulars, s'han santificat passant els grans del rosari o resant simplement pels qui els envolten. De vegades m'agrada imaginar-me la ciutat, representant-me-la com Verlaine des de la meua cel·la, «per damunt de la teulada». Allà, al davant dels nostres ulls, al voltant de la catedral, totes aquestes esglésies, aquestes basíliques, aquestes capelles, aquests oratoris, aquests convents, aquests monestirs, aquestes

mil i una llànties d'oració que cremen i brillen invisiblement al llarg del dia i enmig de la nit... són altres signes perceptibles de la Presència de Déu.

Des de les maternitats a les vetlles dels difunts, des dels llits dels hospitals a les cel·les dels presoners, als apartaments rics i a les golfes insalubres, als despatxos edificats en torres de vidre, als subsòls dels tallers en semifosc, en comerços i botigues, per tot arreu, uns llavis balucegen la seva oració, unes mans s'aixequen cap al cel, unes ànimes s'elevan cap a Déu. Cors que criden, xiuxiuegen, sospiren, canten a Déu. ¿Com no el trobem a la ciutat si, obrint els ulls, el podem trobar en cada encreuament de camí? S'alça al mig de les places. Corre al llarg dels carrers. Resideix darrere de cada façana i ell mateix banya la ciutat sencera amb la llum de la seva Paraula i l'omple del misteri de mil eucaristies.

Necessitem aprendre a pregar a la ciutat. Prolongar els murmuris i elevar els sospirs i els crits cap al cel. Fins i tot inventar una nova espiritualitat, com els Cistercencs ho van fer en la vida rural, Teresa de Jesús en la vida del convent, Bru en la solitud, Benet en el treball, la litúrgia i la *lectio*... Però no diguem que això no es pot realitzar. L'evangeli ens diu que sí (Lc 24,49). «Volguts companys en la fe –exclamava el germà Carles Caretto adreçant-se als qui havien escollit el desert a la ciutat– sou els testimonis de l'Invisible, els creients en el Déu únic, els adoradors de l'Esperit, els partidaris del Regne del Cel. Sou els qui esperen en el desert de la ciutat la tornada de Crist, dient com els primers cristians: Marana ta! Veniu, Senyor Jesús! Aquests cristians vetllen pregant i la seva casa és un nou monestir». Sí, Déu és present en el cor de les ciutats, podem trobar-lo allí de veritat i sempre.

Annex 4: LES «CRISIS» DELS APÒSTOLS SEGONS L'EVANGELI DE MARC

L'evangeli de Marc ens permet de veure clar l'itinerari que segueixen els Dotze en companyia de Jesús. Després d'una primera onada d'entusiasme (3,7), l'eufòria es desinfla. Molts continuen esperant de Jesús signes llampants i tornen enrere quan el seu missatge intenta, sobretot, abastar el fons de les seves vides. També els apòstols acusen aquesta decepció, que experimenten gairebé com una enganifa: Jesús sembla defraudar les seves expectatives. La seva manca d'entesa provoca algunes reaccions per part de Jesús (8,17-21). Pere personalitza el desencís del grup, el seu desacord amb la forma que estan succeint les coses. Però ja abans, al capítol 4, apareixen insinuades les tres crisis dels deixebles, a les quals Jesús dóna resposta mitjançant tres paràboles. Per aquesta raó, aquest capítol 4 és conegut com «el capítol de les crisis».

Crisi d'eficàcia. La paraula de Déu és eficaç, però no produeix un fruit automàtic (4,1-9). La llavor no fructifica si se la mengen els ocells (desig de triomf i de

ser més), si no té arrels (acceptació purament exterior, estètica i per moda) o si és ofegada (per les preocupacions de la vida present, per l'atractiu dels diners o del poder).

Crisi de responsabilitat. Encara que la llavor s'adapta a les diverses condicions del terreny, també és veritat –contrapunt necessari– que creix sola (4,26-29). D'aquesta manera Jesús vol ensenyar als seus que la paraula dóna fruit al seu temps, que no es desanimin, que és necessari sembrar amb confiança, que la llavor, tota sola, donarà el seu fruit.

Crisi de rellevància. La paràbola del gra de mostassa (4,30-32) vol ser la resposta a una altra situació del grup. Els apòstols veuen que, a poc a poc, el grup de seguidors es redueix, que molta gent no pren seriosament el Mestre. Jesús es preocupa de la seva desconfiança, els demana signar una lletra en blanc. El Regne de Déu creixerà enormement a partir d'una cosa ben petita. Aquesta és la seva estranya lògica de creixement.

Annex 5: HOMILIA EN LA BEATIFICACIÓ DELS MÀRTIRS DE BARBASTRE (Joan Pau II)

És tot un Seminari el que afronta amb generositat i valentia la seva ofrena martirial al Senyor. L'enteresa espiritual i moral d'aquests joves ens ha arribat a través de testimonis oculars i també pels seus escrits. Referent a això, són ben eloqüents els testimonis personals que els joves seminaristes ens han transmès. Un d'ells, escrivint a la seva família, diu: «En rebre aquestes línies cantin al Senyor pel do tan gran i assenyalat com és el martiri que el Senyor es digna concedir-me». Un altre escrivia, també: «Visca el Cor Immaculat de Maria! Ens afusellen únicament per ser

religiosos»; i afegeix: «No ploreu per mi. Sóc màrtir de Jesucrist».

Aquests màrtirs expressaven la seva ferma decisió de dedicar-se al ministeri sacerdotal en els següents termes: «Ja que no podem exercir el sagrat ministeri a la terra, treballant per la conversió dels pecadors, farem com a Santa Teresa de l'Infant Jesús: passarem el nostre cel fent bé a la terra».

Tots els testimonis rebuts ens permeten afirmar que aquests Claretians van morir per ser deixebles de Crist, per no voler renegar de la seva fe i dels seus vots

religiosos. Per això, amb la seva sang vessada, ens animen tots a viure i a morir per la Paraula de Déu que hem estat cridats a anunciar.

Els màrtirs de Barbastre, seguint al seu fundador Sant Antoni Maria Claret, que també va sofrir un atemptat en la seva vida, sentien el mateix desig de vessar la sang per amor de Jesús i de Maria, expres-

sada amb aquesta exclamació tantes vegades cantada: «Por ti, mi Reina, la sangre dar». El mateix Sant havia traçat un programa de vida per als seus religiosos: «Un fill del Cor Immaculat de Maria és un home encès d'amor i que cala foc arreu on passa. Desitja eficaçment i procura, per tots els mitjans, encendre tot-hom amb el foc de l'amor diví».

Annex 6: COS A COS AMB LA MORT (Francisco Contreras, CMF)

El càncer et situa de cop davant la malcarada realitat de la mort. Per a la majoria de la gent, el càncer continua significant encara una sentència de mort. Un tremend mur s'alça, t'impedeix seguir endavant, imposa sense dilació les seves condicions: et moriràs aviat. Llavors et sents sentenciat a mort, exhaust ja pel panteix de l'existència, exclames: «Això s'acaba, ja no hi ha remei».

Algú, pot acostar-se'm per consolar-me amb aquest afable raonament:

– Vostè és sacerdot; lògicament no ha de tenir por de la mort.

També pot adreçar-se a qualsevol creient:

– Vostè té fe, i la fe cristiana elimina la por a la mort.

Jo he de respondre ara per mi mateix. És veritat, sóc sacerdot: crec en la resurrecció i en la vida. El nostre Senyor ha ressuscitat, i espero, per la seva misericòrdia, que ressuscitaré també amb ell. He predicat moltes vegades sobre la mort, he celebrat molts funerals i he procurat repartir el consol del Senyor a gent atriolada. Mai no he celebrat cap missa de difunts per rutina o costum; he posat ànima i cor en aquesta celebració, perquè la persona morta, en el seu fons més autèntic, és una filla de Déu, s'ho mereix; i perquè els familiars allí presents esperen rebre una sincera memòria de l'ésser estimat que els deixa per unir-se a Jesucrist, Senyor de vius i morts.

Fa poc temps, vaig llegir un llibre francès. Es titulava *La distància més llarga*. Resulta que la distància més llarga va des del cervell fins al cor. Aquest trajecte –paradoxes de l'espai humà!– no és sinó una minúscula línia.

Coneixem les coses de memòria. Sabem que la mort existeix. Però, que diferent resulta pensar que, ben aviat, un dia o una tarda te la trobaràs, la veuràs arribar: et tocarà i t'hi toparàs de ple. Com ens costa d'acceptar, de manera lúcida, la seva imminent arribada.

Que llarg se'ns fa llarg el camí que ens cal recórrer, i que costeruda ens resulta aquesta realitat per a la qual estem fatalment abocats, com en un destí inexorable, des del nostre naixement.

Una vegada vaig celebrar la unció de malalts amb un cristià, víctima d'un infart agut. Els familiars més pròxims li van notificar que es moriria molt aviat, que es posés en pau amb el Senyor. És sorprenent el comentari que em va fer:

– Jo mai no havia pensat que m'hagués de morir. He participat en moltes misses de difunts –deia literalment i apenat–, però sempre he cregut que el que es moria era aquell altre, el de la caixa, jo no, jo mai. I ja ho veu, és la primera vegada que penso seriosament en la meua mort, i, pel que sembla, també serà l'última vegada.

Així ens passa gairebé a la immensa majoria. Ens col·loquem una espessa bena davant dels ulls. Caminem per la vida a les palpentes. Tots som coneixedors superficials de la realitat de la nostra mort. Però, qui s'ho creu de debò?, qui viu responsablement de cara a la pròpia mort?

Cada Dimecres de Cendra assistim a una singular litúrgia que continua gaudint de molta acollida en el poble de Déu. Jo he participat en aquest ritual, que inaugura el temps de Quaresma, com a fidel cristià i també com a sacerdot.

El sacerdot oficiant posa al cap una mica de cendra i pronuncia aquestes paraules: «Recorda, home, que ets pols, i que a la pols retornaràs».

Però ningú no recorda aquesta «pols enamorada», com va cantar egrègiament Quevedo en un sonet immortal. Vegetem en l'amnèsia de la mort. Ens neguem a veure-la. En reneguem. Ens n'oblidem. L'afany de cada dia, el curs inevitable dels problemes i esdeveniments, bufa com un vent poderós, i arrabassa dels nostres caps les cendres del record de la mort.

índex

1. «La portaré al desert i li parlaré al cor» (Os 2,16)	3
2. «Jesús va emprendre decidit el camí de Jerusalem» (Lc 9,51)	5
El camí comença en el desert	5
Les cruïlles del camí de la vida	5
<i>Exercici 1: Les meves cruïlles</i>	8
Les crisis i les temptacions	9
<i>Exercici 2: Les meves temptacions</i>	10
Cridats a la transfiguració: «Tu ets el meu fill estimat»	11
<i>Exercici 3: Les meves frases</i>	12
La trobada transformadora amb Jesús	13
Viure el «tríduum pasqual» amb Crist	13
<i>Exercici 4: Els meus personatges de la Passió, Mort i Resurrecció de Jesús</i>	15
<i>Exercici 5: Les meves fotos</i>	16
3. Pistes per a la <i>lectio divina</i> i l'oració personal	18
Suggeriments per a la <i>lectio divina</i> de cada dia	19
4. Pistes per a la dinàmica comunitària d'aquesta etapa	26
Reunió comunitària	27
5. Avaluació de l'etapa	27
6. Per aprofundir	28
Annex 1: Catequesi sobre la Quaresma (Benet XVI)	28
Annex 2: El desert, lloc de trobada amb Déu (María José Torres)	28
Annex 3: El desert de la ciutat (Pierre-Marie Delfieux)	28
Annex 4: Les «crisis» dels apòstols segons l'evangeli de Marc	29
Annex 5: Homilia en la beatificació dels màrtirs de Barbastre (Joan Pau II)	29
Annex 6: Cos a cos amb la mort (Francisco Contreras, CMF)	30

La Farga en la vida cotidiana

Quid Prodest - 2011